

Prof. Dorota Grynczel
Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie
Wydział Malarstwa
e-mail: grynczel@yahoo.com

**Ocena pracy doktorskiej w związku z nadaniem stopnia doktora w dziedzinie
sztuk plastycznych, dyscyplinie sztuki piękne Pani mgr Joannie Łuczaj
z Wydziału Pedagogicznego i Artystycznego
Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach.**

/Zgodnie z ustawą z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 15 stycznia 2004 r. i jej późniejszymi zmianami Dz.U. 22 kwietnia 2011 r./

Praca doktorska „Ochronianie sztuki podziemnej”

Praca składa się z trzech części:

Część pierwsza – jest opisem warunków odkrywania i zabezpieczania ich w wnętrzach mieszkalnych.

Część druga i trzecia – odnosi się do skrywkowej sztuki w ruchu wzniesionej w przestrzeni publicznej: Galeria Karona, Kielec 2014; Galeria Filia, Kielce 2014 i centrach sztuki British Museum Londyn, 2014; Arts Gallery - Londyn 2014 r.

Przedstawienie wizualne pracy twórcy w postaci obrazów ukrytych na płótnie 120x170 cm, dwóch podwójnych obrazów 126x140 cm oraz dwumetrowego filmu. Całość podsumowuje obraz 170x170 cm występujący oddzielnie i jako moduł. Opracowanie zostało podzielone na cztery części: pierwsza dotyczy sposobu realizacji

Mgr Joanna Łuczaj urodziła się w 1979 r. W latach 1999-2004 studiowała w Instytucie Sztuk Pięknych Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach na Wydziale Pedagogiczno - Artystycznym. Doktorantka tejże Uczelni w Instytucie na kierunku Sztuki Piękne. Przez cały okres pracy twórczej tworzy malarstwo w nurcie geometrii dyskursywnej.

Okres studiów doktoranckich był czasem wyjątkowej jej pracy, co zaowocowało licznymi znaczącymi wystawami. Należą do nich:

- 2013 r. - Glaspawuillen - Hans – Schmits – Haus – Rheinbach – Niemcy;
- Galeria XXI, Warszawa;
- Galeria Rogatka – Radom;
- 2014 r. - Galeria Rotunda – Uniwersytet Artystyczny w Poznaniu;
- 2015 r. - Galeria – Stara Kotłownia, Olsztyn;
- oraz udział w 28 wystawach zbiorowych w kraju i za granicą.

Brała czynny udział w seminariach doktoranckich, sympozjach i dyskusjach artystycznych. Przygotowała wniosek badawczy do Narodowego Centrum Nauki oraz kierowała projektem w ramach badań statutowych Uniwersytetu Jana Kochanowskiego. Imperatyw twórczy pani Joanny Łuczaj to człowiek widziany przez „pryzmat” własnych doświadczeń oraz wybranych zachowań społecznych ludzi w przestrzeniach obiektów publicznych.

Praca doktorska „Obrazowanie ścieżek codzienności”

Praca składa się z trzech części:

Część pierwsza – jest obrazem inspirowanym codziennym poruszaniem się we wnętrzach mieszkania.

Część druga i trzecia – odnosi się do aktywności innych osób w ruchu zamkniętej przestrzeni publicznej: Galeria Korona, Kielce 2014; Galeria Echo, Kielce 2014 i centrach sztuki: British Museum Londyn, 2014; Tate Gallery – Londyn 2014 r.

Przedstawienie wizualne pracy tworzy cykl 5 obrazów akrylowych na płótnie 120x120 cm, dwóch podwójnych obrazów 120x240 cm oraz dwuminutowego filmu. Całość podsumowuje obraz 120x120 cm występujący oddzielnie i jako moduł. Opis natomiast został podzielony na cztery części: pierwsza dotyczy sposobu realizacji

pracy doktorskiej, druga zawiera opis podjętego problemu artystycznego, część trzecia zawiera problem teoretyczny. Czwarta - omawia teorię i praktyki artystyczne będące obszarem odniesienia się do pracy doktorskiej (jest to obszar etnografii wizualnej, samoestetyki, mapingu, sztuki konkretnej i geometrii dyskursywnej).

Podjęte badanie oparte jest na założeniach kompozycji symultanicznej lub inaczej metody kontynuacyjnej charakteryzującej się przedstawieniem wizualnym w jednej pracy kilku epizodów rozgrywających się w różnym miejscu i czasie. Często prowadzi to do zwielokrotnienia wizerunku w ramach działań przestrzennych. Obraz zastępuje w tym wypadku ścieżki poruszania się po mieszkaniu autorki oraz chodzenia przypadkowych osób w przestrzeniach handlowych i muzeach sztuki.

„Badanie pierwsze składa się z trzech obrazów. Każdy z nich został podzielony na 9 kwadratów, z których 8 reprezentuje pomieszczenia” - pisze autorka, związanych z graficznym obrazem chodzenia, zapisem w module mogącym być zastępowanym przez inne moduły, reprezentujące tę samą przestrzeń.

Część druga to przedstawienie odwzorowania chodzenia osób w przestrzeniach galerii handlowej (2 czerwone obrazy – linie i kropki jako elementy wytwarzające ścieżki) oraz muzeach (2 podwójne obrazy) z rzutami architektonicznymi (punkty odnoszące się do zwiedzających osób) z uzupełnieniem dwu minutowej projekcji filmowej. Jednocześnie całość odnosi się do ukazania wizualnego obrazu z różnych punktów widzenia wnętrza pomieszczeń.

Pominięcie bezpośredniej zależności od wpływu tego co na nas oddziałuje umożliwia obiektywną oceną naszych działań. Badanie doktoranckie przejawia się w nieustannym ruchu przestrzennym wyznaczającym miejsce w centrum wydarzeń, z drugiej strony nadaje dyskursywny ruch w grze tworzenia znaczeń. Praca wynikająca z aktywności tworzenia, przenosi się na odbiorcę. Powstały dyskurs jest wielowątkowy i staje się nieustającym ruchem percepcji.

„Kontekst artystyczny mojego obrazowania ścieżek codzienności wiąże się z obszarem sztuki mapingu, sztuki konkretnej i geometrii dyskursywnej” - pisze mgr Joanna Łuczaj.

Na przykładzie badań, analizowanych przez pryzmat założeń tematycznych mamy do czynienia z przestrzenią pośrednio wprowadzoną w ruch, przez pokazanie prac w przebiegu czasowym. Jest to sztuka wzięta z życia, równocześnie jest

podmiotem zmysłowo – artystycznego wartościowania i twórczej kreacji. Tak jak w pojęciu „dyskurs” gdzie przestrzeń staje się sferą w której odbywa się ruch kreśląc, organizując i powołując do życia odniesienie do zewnętrznych warunków w których to się odbywa. Istnieje w określonym świecie i znaczącym momencie czasowym opartym na ścisłym logicznym wnioskowaniu i rozumowaniu z etapów poprzednich, popartych argumentacją.

W pracy Pani mgr Joanna Łuczaj bada rzeczywistość, która posiada charakter dyskursywny odbywający się pomiędzy wchodzącymi w jej skład strukturami. Tak jak powiedział Richard Rorty – ... *jest tworem stworzonym* „Rzeczywiście” to tyle co *ważne wyniki przebiegu procesu społecznego z zachowaniem porządku czasowego o charakterze zdarzeniowym*. Dzięki przechodzeniu od tego co szczególne do tego co bardziej ogólne powstaje wzór przez redukcję ruchu zostawiając ślad w postaci linii. Jednocześnie pokazuje czym może być obraz myśli. Forma rozbita jest przez nakładające się linie różnych kolorów i buduje strukturę wpływającą na jej wygląd. Linie użyte w obrazie odpowiadają czterem porom dnia:

- czerwony – odpowiada aktywności od rana do godziny 12:00
- zielony – odpowiada aktywności 12:00 – 15:00
- niebieski – od godziny 15:00 do 18:00
- czarny – od 18:00 do końca dnia

W obrazach kolorów nie przestrzegamy osobno, lecz przez właściwość łączenia, mieszania oraz obserwacji wpływającej na siebie. Tak jakby pojedyncze kolory rezygnowały z własnej stabilności kolorystycznej by dostosować się do całości. W drugiej części, gdzie dwa obrazy w odcieniach czerwieni ze zmodyfikowanym rzutem geometrycznym tworzy siatkę z linii i punktów koloru białego i niebieskiego.

W trzeciej części cyklu, niebieskie tło z białym rzutem architektonicznym oraz punkty w wybranej gamie błękitów tworzą całość kolorystyczną.

„Rozszerzenie warsztatu malarskiego sięgnięcie po techniki zapisu cyfrowego związane jest chęcią spojrzenia przeze mnie na problem wytwarzania ścieżek codzienności z szerszej pozamalarskiej perspektywy” - pisze autorka. Większe pola kolorów, raz dzieląc i wskazując inne jego obszary, obejmują inne powierzchnie ujednolicając je pod względem jasności, korzystając z oddziaływania kolorów ukazujących ich odrębność. To pozwala na klarowne przedstawienie problemu

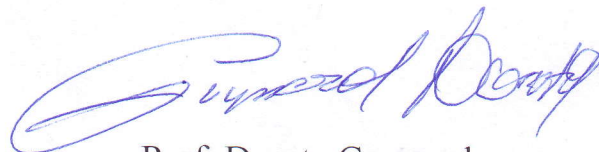
artystycznego odczytu.

Praca doktorska najsilniej jest związana z geometrią dyskursywną. Powstałe obrazy abstrakcyjne nawiązują do rzeczywistych zdarzeń, które stanowią punkt wyjścia oraz odniesienia. Wykorzystane zostały w pracy komputery, programy graficzne i inne nowe techniki potrzebne do osiągnięcia założonego celu. Jednocześnie rozwiązywanie podczas pracy problemów artystycznych (cykl, części, moduły), zaowocowało powstaniem obrazów z opisem teoretycznym odnoszącym się do punktu wyjścia całego przedsięwzięcia. Jest to wyodrębnienie poszczególnych części, uchwycenie ich wewnętrznej natury i ich odniesień, sformułowanie syntetycznych wniosków oraz ich zrozumienie.

Oceniam pozytywnie pracę doktorską jako cykl prac malarskich podsumowujących badanie naukowe wraz z uzupełnieniem teoretycznym „Obrazowanie ścieżek codzienności”.

Stwierdzam, że kandydatka zaprezentowała oryginalne rozwiązanie problemu artystycznego i wykazała ogólną wiedzę teoretyczną w danej dyscyplinie artystycznej, a ponadto posiadała umiejętność prowadzenia samodzielnej pracy artystycznej (art. 13 ustawy oraz §5 ust. 1 rozporządzenia).

Zwracam się do Rady Wydziału Pedagogicznego i Artystycznego Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach o nadanie stopnia doktora w dziedzinie sztuk plastycznych, dyscyplinie sztuki piękne Pani mgr Joannie Łuczaj i głęboko wierzę, że Wysoka Rada przyjmie mój pogląd za własny.

Prof. Dorota Grynczel